

38. smotra folklornih amatera

IV. koncert, Folklorne skupine, 10.05.2015.

Hrvatsko seljačko pjevačko društvo Sljeme, Šestine

Folklorna skupina

Balun

Autor/ica koreografije: Stanislav Dolinar

Voditelj/ica skupine: Miljenko Piškorić

Voditelj/ica pjevanja: Sanda Bajuk

Garderobijeri: Jasminka Kecerin

Plesačice i plesači jednoobrazno obučeni u jednu od inačica narodne nošnje u Istri: plesačice u *modrnama na radost* s ukrasnim porubom u crvenoj boji te s *facolom* kao oglavljem, a plesači u *benevrekama* od smeđeg sukna te pripadajućim *krožetom* i *koretom*. *Benevrke*, hlače užeg kroja, obično su bile od bijele stupane vune kao što je nosio jedan od svirača. Dužine *modrna na radost* kod plesačica su globalno prekratke, ali su dobro međusobno usklađene dužinom. Kod oglavlja *facol*, da bi se postigao karakteristično dvorogo oblikovanje, potrebno ga je pomaknuti unazad te na adekvatan način pripremiti za nastup (škrobljenje, peglanje). Obuća jednoobrazna, ali adekvatna. Razmisliti o oplemenjivanju ženske nošnje nakitom.

Folklorni ansambl SKUD-a Ivan Goran Kovačić

Veteranska folklorna skupina

Sad idemo dole v Posavinu - pjesme i plesovi Posavine

Autor/ica koreografije: Dalibor Blažević

Autor/ica glazbene obrade: Mario Pleše i Tomislav Habulin

Voditelj/ica skupine: Ajša Ruždija

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Karlo Mikačić

Voditelj/ica pjevanja: Tomislav Habulin

Garderobijeri: Davorka Šalković i Damir Globan

Vrlo dobar odabir narodnih nošnji iz područja Posavskih Brega. Plesačice obučene u četiri suvrstice: *hrvatice*, *zelenine*, *našvenine* te „prostije“ bijele varijante ženskog ruha. Generalno je potrebno cijelu sliku bolje uskladiti u dužinama *rubača*. U pojedinim slučajevima potrebno je međusobno uskladiti dužine pregače i *rubače*. Vrlo dobro podobučene nošnje *hrvatice*. Potrebno je uskladiti donje slojeve kod svih plesačica. Oglavlja *halbice* su vrlo dobar i dobi prikladan odabir. Samo kod par mlađih plesačica imamo pletenice sa *kitnjakom*. *Kitnjaci* dobro povezani- na krajevima pletenica!

Muški jednoobrazno obučeni u standardnu nošnju- *rubača*, *gaće*, *lajbek* i *opanci remenaši*. Potrebno je pripaziti kod dužine muških *gaća* da se iste ne vuku po podu. Predlažem da i kod plesača nošnja pokaže više modaliteta- bilo dodavanjem šešira, podvezivanje *gaća* pod koljenom i slično. Kod članova orkestra pripaziti na čarape. Čarape crne boje su neprimjerene. Općoj urednosti kod muških plesača te članova orkestra pridonijelo bi da su obrijani.

Kulturno umjetničko društvo Brezovica

Folklorna skupina

Pjesme i plesovi Zagorja (praizvedba)

Autor/ica koreografije: Ljerka Golemac

Autor/ica glazbene obrade: Igor Tinodi

Voditelj/ica skupine: Ljerka Golemac

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Igor Tinodi

Voditelj/ica pjevanja: Igor Tinodi

Plesači i članovi tamburaškog orkestra dobro odjeveni u standardnu bjelinu upotpunjenu remenom, prslukom te šešikom. Plesačice odjevene u nošnje veličina adekvatnih proporcijama tijela. Poraditi na usklađenju donjih rubova kod plesačica kako bi se eliminirala manja odstupanja. Pojedinačno su rubače i pregače dobro međusobno usklađenih duljina. Potrebno je dodati barem još jedan donji sloj (podsuknje) kako bi nošnja bolje „sjela“ te se ponašala na sceni. Ukoliko se kožni remen kombinira sa prslukom potrebno je povesti računa da prsluk nije dulji od remena. Upotrijebljene su raznobojne marame: crvene i pastelnih boja. Iako nije pogrešno predlažem odabir u jednoj varijanti, ili crvene ili pastelnih boja, radi postizanja zaokruženiije cjeline. Izglačati marame kako se ne bi vidjeli rubovi od presavijanja.

Folklorni ansambl Sesevetska Sela

Rekreativna folklorna skupina

Lepa Mara kolo vodi - pjesme i plesovi Zagrebačkog polja

Autor/ica koreografije: Andrea Kager

Autor/ica glazbene obrade: Mario Pleše

Voditelj/ica skupine: Andrea Kager

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Mario Pleše

Voditelj/ica pjevanja: Andrea Kager

Garderobijeri: Matea Ozimc i Martina Nimac

Plesačice obučene u varijantu nošnje iz Sesevetskog Prigorja, jednu od zadnjih po nastanku. Dužina nošnje je korektna, ali je potrebno poraditi na međusobnom usklađivanju duljina rubača kod svih plesačica. Rubovi pregača i *rubača* dobro usklađeni. Korektno je složeno oglavlje udane žene. Kod korištenja djevojačke pletenice pripaziti na opravdanost. Ne treba forsirati ukoliko je dužina kose neadekvatna u protivnom je potrebno nabaviti umetke od umjetne kose. Pojam Zagrebačkog polja je vrlo širok te je možda za razmisliti u upotrebi neke kombinacije narodnih nošnji kako bi se razbila uniformiranost. Razbijanju uniformiranosti, kod ove korištene varijante, je svakako pridonijela upotreba haljetka *cabajke* kao dodatka. Orkestar uredan i adekvatno obučen.

Kulturno umjetničko društvo Vedar osmijeh

Folklorna skupina

Stari splitski plesovi (praizvedba)

Autor/ica koreografije: Ervina Vadla

Autor/ica glazbene obrade: Božidar Ugrina

Voditelj/ica skupine: Kristina Kamber

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Silvija Mužak

Voditelj/ica pjevanja: Martin Mužak

Garderobijeri: Đurđa Noivaković i Dragica Jelenić

Folklorna skupina izvela je Stare splitske plesove u rekonstruiranim nošnjama grada Splita te, ako se ne varam, varijanti ženske narodne nošnje Kaštela. Svakako je pohvalno to što je skupina izdvojila vrijeme, sredstva te imala želju provesti rekonstrukciju narodnih nošnji no bojim se da je rezultat izostao. Prilikom provođenja vrlo zahtjevnih projekata kao što je rekonstrukcije narodnih nošnji potrebno je ne samo povesti računa o adekvatnom izboru tkanina već i o krojevima tj. modelima po kojima se radi rekonstrukcija. Svakako savjetujem korištenje postojeće literature (Priručnici za rekonstrukciju i ostala literatura) te konzultacije sa institucijama koji se bave navedenom tematikom.

Traversa i *fjok* izrađeni od materijala crvene boje su neadekvatne dužine. Prema dostupnoj literaturi navodi se da je *fjok* sezao gotovo do ruba suknje. Kod ženske suknje narodne nošnje Kaštela potrebno je da je ona plisirana po cijeloj svojoj širini. Svoju kritiku iznosim i kao pouku drugim skupinama kako bi procesu rekonstrukcije pristupili što odgovornije te narodnu nošnju prikazali što vjernije.

Duljine sukanja je potrebno međusobno dodatno uskladiti. Nošnje su generalno adekvatne tjelesnoj građi pojedinca. Predlažem korištenje crnih gustih čarapa kod plesačica te kopčanje prvog puceta muškog kaputa *žurke* za zaokruženu cjelinu. Muška odijela adekvatne veličine te pravilno odjevena.

Kulturno umjetničko društvo Prepuštovec

Folklorna skupina

Diko moja crvena grgina - folklorni motivi bijele Moslavine

Autor/ica koreografije: Josip Živković

Autor/ica glazbene obrade: Josip Živković i Viktor Brezak

Voditelj/ica skupine: Josip Živković - koreograf, voditelj alpske, panonske i jadranske zone (prema kriterijima HDFKiV)

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Viktor Brezak

Voditelj/ica pjevanja: Josip Živković

Plesači, plesačice i tamburaši obučeni u narodnu nošnju sjeveroistočnog dijela Moslavine. Iako je sama po sebi nošnja Bijele Moslavine jednostavna i skromnog ukrasa cjelokupna slika izgledala je vrlo bogato i dobro složeno uz primijenjena raznovrsna ogavlja, haljetke i varijacije u obući. Plesačice su odjevene u tri inačice narodne nošnje sukladno njihovoj dobi- djevojka, mlađa žena, starija žena. Vrlo dobro je složeno ogavlje *poculica*. Različito povezane *peče* možda je bilo bolje podbraditi kako se to kasnije pokazalo u izvedbi. Jedna *poculica* ili *špice*? su krivo postavljene na glavu- čipka *poculice* ili *špice* trebaju biti gore.

Nošnje su odgovarale tjelesnoj građi izvođača te su adekvatno pripremljene za scensko korištenje. Potrebno je još dodatno uskladiti donje rubove rubača među plesačicama. U cjelini dužina nošnje je odgovarajuća. Tamburaški orkestar korektno odjeven, nošnje u skladu s tjelesnom građom izvođača

Kulturno umjetničko društvo Karlo Benko, Moravče

Folklorna skupina

Zorja je zorja - pjesme i plesovi Hrvatskog Zagorja

Autor/ica koreografije: Marinko Maričić

Autor/ica glazbene obrade: Dubravko Češnjak

Voditelj/ica skupine: Dubravko Češnjak

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Dubravko Češnjak

Voditelj/ica pjevanja: Dubravko Češnjak

NISU NASTUPILI

Kulturno umjetničko društvo Frankopan - Remete

Folklorna skupina

Bunjevački plesovi

Autor/ica koreografije: Stanislav Dolinar

Autor/ica glazbene obrade: Emil Strasser

Voditelj/ica skupine: Željko Kveštak

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Emil Strasser

Voditelj/ica pjevanja: Jadranko Jagarinec

Garderobijeri: Petra Rodić, Marina Sofie Jazbec, Đurđica Miškulin

Plesačice odjevene u rekonstruiranu bunjevačku šlinganu nošnju. Nošnje međusobno dobro usklađene no podoblačenje (donji slojevi) nije u dovoljnoj mjeri. Kod pojedinih plesačica potrebno je suknju nabrati od boka do boka, odnosno da je prednji dio (prednja pola platna) ravna. Kako su nošnje vezane iznad struka potrebno je skrenuti pažnju na hvat (držanje ruku o tijelu). Frizure korektno osim

jedne- plavi umetak na smeđoj prirodnoj kosi. Plesači korektno odjeveni u hlače građanskog kroja, upasane košulje te zakopčane prsluke. Prsluke kod članova orkestra je također potrebno zakopčati. Dužina nošnje kod tamburašice je odgovarajuća, ali je također nedovoljno podobučena.

Hrvatsko kulturno društvo Braće Radića (Folklorna družina Jurjaši)

Folklorna skupina

Velika je u livadi trava - pjesme i plesovi Crkvenske fare (praizvedba)

Autor/ica koreografije: Ivan Vinković

Autor/ica glazbene obrade: Hrvoje

Lekić

Voditelj/ica skupine: Damir Kremenčić - umjetnički voditelj (prema kriterijima HDFKiV)

Voditelj/ica tamburaškog sastava: Hrvoje Lekić

Voditelj/ica pjevanja: Jelena Pivac

Garderobijeri: Ivan Vinković

Prikazane su dvije varijante ženske nošnje- starija inačica i varijanta nošnje koja se nosila kao posljednja. Kako su varijante znatno različite duljinom predlažem da se nošnje starijeg tipa dodijele višim plesačicama, kako bi cjelokupna slika bila uravnoteženija. Plesačice su po tipovima nošnji međusobno dobro usklađenih dužina. U pripremu za nastup svakako spada i glačanje dijelova nošnji stoga je potrebno povesti računa i o tome. Čestitam na novoizrađenim rekonstrukcijama. Kako je vrlo jak kontrast bluze i ovratnika (kragni) te je oblik kragne vrlo jednostavan te strog geometrijski predlažem da se sve skupa zaokruži apliciranjem čipke koje je mogla biti sastavni dio kragne. Muški uredni i korektno obučeni isto tako u noviju varijantu ruha. Pojedine hlače u tamburaškom orkestru prekratke. Bolje je onda staviti (sve) *gaće* u čizme jer će cjelokupan dojam biti čišći.

Plesna skupina Ethnotine

Alternativna folklorna skupina

Trepetaš - inačice drmeša iz Pokupskih krajeva (praizvedba)

Autor/ica koreografije: Goran Knežević

Autor/ica glazbene obrade: Dražen Varga

Voditelj/ica skupine: Goran Knežević - selektor; koreograf; umjetnički voditelj (prema kriterijima HDFKiV)

Voditeljica plesa: Đurđica Svaton

Kostimografija: Goran Knežević

Radi se šivanim kostimima sa autorskim potpisom. Prikazana su tri tipa u kojem prepoznajem crvenu žensku Draganićku nošnju te žensku nošnju Rečice. Nošnju koja je poslužila kao inspiracija trećoj varijanti kostima nisam prepoznao. Mišljenja sam da je autorski potpis dobar i da je kod ovih kostima možda doveo do najboljeg rezultata. Sviđa mi se što je autor odstupio od uniformiranja.

Kako se radi o autorskom viđenju, koji samo inspiraciju nalazi u narodnoj nošnji, ne mogu govoriti o ispravnom i neispravnom, a niti o tome da li mi se nešto sviđa ili ne. Moj komentar u nastavku je napisan u dobroj namjeri.

Generalno smatram da je dužinu sukanja potrebno uskladiti s tjelesnom građom plesačica. Gornji dijelovi su korektni i dobro pristaju izvođačicama. Predlažem da se razmisli o varijanti gdje bi suknje bile nešto duže kako baš svaki kostim ne bi otkrivao tako rado skrivano donje rublje. Također predlažem da se razmisli o ponovnom definiranju načina uređivanja kosa. Kombinacija omotane vlastite kose i na to omotane umjetne kose upletene u pletenicu možda je jednostavna za realizaciju, ali nije uvjerljiva.

U Zagrebu, 18.05.2015.
Tomislav Brekalo